

Η έκδοση από το MIET των βιβλιοκρισιών του Λίνου Πολίτη

Απόδοση τιμής

Στην επέτειο των είκοσι χρόνων από τον θάνατο του καθηγητή Λίνου Πολίτη, το Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (MIET) είχε την εγρήγορη ευαισθησία να κυκλοφορήσει, συγκεντρωμένες σε έναν κομψό και μαζί επαθλητικό τόμο, τις φιλολογικές βιβλιοκρισίες που ο διακεκριμένος νεοελληνιστής και σολωμοπαίς είχε δημοσιεύσει, στο διάστημα σχεδόν μισού αιώνα, κυρίως στο περιοδικό **ΕΛΛΗΝΙΚΑ**.

Γράφει ο **ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΡΔΟΜΕΝΙΔΗΣ**

<kordomenidis@yahoo.gr>

Στον Πρόλόγό του, ο διευθυντής του MIET, Διονύσης Καψάλης (ο οποίος, ειρήσθω εν παρόδω, συνεχίζει με σεμνότητα και γνώση το έργο του Εμμ. Χ. Κάσδαγλη), υπενθυμίζει: *Η φησισογνυσία του MIET είναι ελαφρής συνειδημένη με την προσπατικότητα και την επιστημονική δραστηριότητα του Λίνου Πολίτη. Όταν το 1966, επί Διοικήσεως Γεωργίου Μάρου, η Εθνική Τράπεζα σύστησε το Μορφωτικό Ίδρυμα, ο Λίνος Πολίτης ήταν συτονητάς ανέμου στους διακεκριμένους ανενεργητικούς ανθρώπους που απειλησαν το πρώτο διοικητικό συμβούλιο του Ίδρυματος. Και το 1974, μετά την καταναγκαστική μετατόπιση της έπιταείας, όταν το MIET άρχισε να λειτουργεί, ο Πολίτης ήταν και πάλι μέλος του διοικητικού του συμβουλίου, στο οποίο θήηενσε ως το θάνατό του το 1982.*

Η συμμετοχή του Πολίτη στο συμβούλιο του MIET ήταν ευεργετική. Ως μέλος του συμμετείχε διαπλαστικά στην εδραίωση της εκδοτικής και της εν γένει πολιτιστικής παρουσίας του Ίδρυματος μέσα στη νεοελληνική κοινωνία. Ως παιλογράφος, υπήρξε ο εμπνευστής του Ιστορικού και Παλαιογραφικού Αρχείου του MIET, το οποίο σήμερα αποτελεί θεμέλιό της δικής του πλούσια ιστορία και με σημαντικότερη ερευνητική, αρχεολογική και διδακτική παρουσία στο στερέωμα της φιλολογικής επιστήμης, στη χώρα και διεθνώς. Ως φιλόλογος, ο Λίνος Πολίτης μετέφερε από τη Θεσσαλονίκη, μαζί με τον ζωογόνο αέρα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου, τη «Βυζαντινή και Νεοελληνική Βιβλιοθήκη» (διελαδή κριτικές εκδόσεις και μείζονος της δημόδιου βυζαντινής και μεταβυζαντινής γραμματείας) και την ενέταξε στο εκδοτικό πρόγραμμα του Ίδρυματος. Ως συγγραφέας υπογράφει δύο

από τα πιο αξιολογημένα βιβλία στον κατάλογο του MIET: τη σταθερά αναυπομένη *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, αναυκατάστατο ως σήμερα βοήθημα για την πανεπιστημιακή διδασκαλία, καθώς και το *Γίγρω στον Σολωμό*, αμνήτο φιλολογικής γνώσης και εκδοτικής πείρας του κορυφαίου σολωμοπαίτη της γραμματείας μας.

Η τιμητική αυτή έκδοση, τονίζει στη σύντομη όσο και καιρία Εισαγωγή του ο καθηγητής Παναγιώτης Μουλλάς, *ήρχει να προγραμμάσει κάτι που δεν έχει ίσως προγραμμάσει όσο και όπως θα ήρπει: ότι ο ερευνητής απός νεοελληνικής καλλιέργησε σε όλη του την ενεργητική διαδρομή, και με ώπαιτερη μέλεια προσήλωση, την επιστημονική βιβλιοκρισία, για βιβλία που εντάσσονται σε όλο το φάσμα των ερευνητικών και συγγραφικών του ενδιαφερόντων.*

Στον κατάλογο «Δημοσιεύματα Λίνου Πολίτη», ο οποίος βασίζεται σε στοιχεία που κρατούσε ο ίδιος για προσωπική του χρήση και δημοσιεύτηκε στον τόμο *Αφιέρωμα στον καθηγητή Λίνο Πολίτη* (Θεσσαλονίκη, 1979), η πρώτη βιβλιοκρισία του εμφανίζεται ήδη από το 1926, όταν ήταν μόλις 20 ετών. Αφορά το βιβλίο του Διον. Λ. Ζακωθηνού *Το σονέτο στη νεοελληνική ποίηση* και δημοσιεύτηκε στο Δελτίον Ακαδημαϊκού Ομίλου (Νο 3, Μάρτιος 1926). Δεν ήταν παρά η αρχή μιας συγγραφικής δραστηριότητας που θα συνεχιστεί (με μερικά διαστήματα σιωπής) μέχρι το 1976· ωστόσο, οι σημαντικότερες βιβλιοκρισίες του θα δουν το φως στο περιοδικό *ΕΛΛΗΝΙΚΑ* κατά την περίοδο 1952-1976, οπότε ο Πολίτης είναι συνδιευθυντής συντάξεώς του. (Ας σημειωθεί ότι τα *ΕΛΛΗΝΙΚΑ* εξέδωσαν από το 1928 έως το 1939 οι καθηγητές του Πανεπιστημίου Αθηνών Κων. Αμαντος και Σ. Β. Κουγιάς, ενώ από το 1932 μέχρι σήμερα το περιοδικό εκδίδεται από την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών).

Πολύ περισσότερο από πάρεργη ή παράλληλη νεανική απασχόληση, η βιβλιοκρισία αποτελεί για τον Πολίτη ουσιαστικό τεκμήριο επιστημονικής ωριμότητας. Ενδέεται όχι μόνο με τα χρόνια της καθηγεσίας του στη Φιλοσοφική Σχολή του Α.Π.Θ., αλλά και με τη δημιουργικότερη περίοδο της ζωής του — παρενηρη πάλι ο Μουλλάς, και προσθέτει: [...] *Μερικά βιβλιοκριτικά κείμενα του Πολίτη, ξεπερνώντας ποσοτικά και ποιοτικά τα όριά τους, τείνουν να αυτονομηθούν, μεταβαλλόμενα κάπως σε παράλληλες μελέτες.*

Και αλλού: [...] *Τίποτε δεν γίνεται εδώ πρόγεγρα, ανεξέταστα, βιαστικά. Αποτέλεσμα μάθους, η βιβλιοκρισία του Πολίτη πρόβιθεται όχι μόνο την προεκτατική και καλόπιστη ανάγνωση ενός βιβλίου, αλλά και την ανάλογη με το αντικείμενο προετοιμασία. [...] Ο κριτικός σκολοθεί, κατά κάποιον τρόπο, τα ίνση του κινυ-*

Λίνος Πολίτης

Οι βιβλιοκρισίες, 1926-1973

Θέματα της λογοτεχνίας μας - Εκδοτικά - Σολωμικά - Παλαιογραφικά

Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 2002, 490 σελ.

Ο Λίνος Πολίτης με τον Γιώργο Σεφέρη στο Θεσσαλονίκη, 12.5.1961

μένον: ευνοείται ης πηγές του, ελέγχει τις διαπιστώσεις του, τις προστάζει του, τις μαρτυρεί του, διαρθώνει τα λέθη του, συμπληρώνει τα κενά του.

Στον σημερινό αναγνώστη είναι φυσικό να προκαλεί εντύπωση η αντοχή στον χρόνο οριμμένων από τις βιβλιοκρισίες του τόμου. Λόγω χάρη, τα κείμενα για *Το μεταφραστικό πρόβλημα* του Ι. Θ. Κακριδή (1936), για την αγγλόφωνη ανθολογία μεσαιωνικής και νεότερης ελληνικής ποιήσεως του Κ. Α. Τρυπάνη (1953) ή για τις γεγραμμένες μελέτες του Γιώργου Βελουδή σχετικά με τον μύθο του Μεγάλου Αλεξάνδρου κατά την τουρκοκρατία και μέχρι τον 19ο αιώνα — για να σταθώ σε μερικές από τις βιβλιοκρισίες του για θέματα της ελληνικής λογοτεχνίας

Ακόμη και αν θέματα που αφορούν τις φιλολογικές εκδόσεις, τις σολωμικές έρευνες και ζητήματα παλαιογραφίας δεν βρίσκονται στη άμεσο ορίζοντα ενδιαφερόντων του μέσου αναγνώστη, διαβάζοντας κανείς τα κείμενα που αντίστοιχων ενότητων στο βιβλίο αυτό έχει διπλή ευχάριστη έκπληξη: αφενός, χάρη στην άμεσο και εύληπτο λόγο του Πολίτη, να μην αισθάνεται αποπληρωμένος από αυτά τα γνωστικά πεδία και μαζί, αφετέρου, ότι συμπληρώνει κενά των γνώσεών του, παρά το γεγονός ότι δεν είναι ειδικός αλλά και ότι δεν έχει υπόψη του τα κρινόμενα βιβλία. Ο τόμος αυτός του MIET είναι ταυτόχρονα η απόδοση οφειλόμενου φόρου τιμής στη μνήμη του άξιου νεοελληνιστή και δασκάλου Λίνου Πολίτη αλλά και μια καιρία ευκαιρία να σκεφτούμε ο καθένας φιλόδοξη ελληνική βιβλιοθήκη. Το «Αναγνωστήριο» δεν μπορεί παρά να προσεπογράφει την ηρώταση του Παναγιώτη Μουλλά να συγκεντρωθούν επίσης σε έναν τόμο οι επιφυλάδες και τα ποικίλα μικρά σημειώματα του Πολίτη, διάσπαρτα σήμερα σε

Αργος Τίπου
Από το 1911
Εταιρεία Διαχείρισης
Αποκομιδών Τίπου
Πλην: ΑΤΤΕΛΙΟΦΟΡΟΣ
Ημερομηνία: 8/12/2002
Σελίδα: 32